

RAPPORT 333

Archeologienota Merksplas, Boensberg - Uitbreiding kleiontginning

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

Hanne De Langhe & Maxim Hoebreckx
December 2016

Deel 3: Programma van Maatregelen

1 Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Tot op heden werden een bureauonderzoek (2016H125) en een proefsleufonderzoek (2016H87) uitgevoerd.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd voor de volledige zone waar bodemingrepen zullen plaatsvinden en omvatte de percelen Antwerpen: Merksplas, sectie E: Percelen 137R (deel), 138A (deel), 139A (deel), 140/2 (deel), 140/3 (deel), 143A (deel), 144A (deel), 144/2B (deel), 155D (deel), 155Y (deel), 154A (deel), 253A (deel), 155B2 en 155K. Op basis van het bureauonderzoek kon het potentieel op de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het projectgebied worden ingeschat.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op de percelen Antwerpen: Merksplas, sectie E: Percelen 137R (deel), 138A (deel), 139A (deel), 140/2 (deel), 140/3 (deel), 155D (deel), 155Y (deel), 154A (deel), 253A (deel), 155B2 en 155K. Vermits percelen 143A, 144A en 144/2B deel uitmaken van een zone waar geen erfgoed te verwachten valt, werden deze percelen in het huidige proefsleuvenonderzoek niet mee opgenomen. Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd om de bodemopbouw en de archeologische potentie van het terrein te evalueren en eventuele verstoringen in kaart te brengen. Op basis van het proefsleuvenonderzoek kon een gemotiveerd advies gegeven worden aangaande het al dan niet uitvoeren van verder archeologisch onderzoek.

1.2 Duiding en waardering van archeologie in het projectgebied

Op basis van het bureauonderzoek kan gesteld worden dat het potentieel op aanwezigheid van archeologische waarden in de vorm van bodemsporen binnen het projectgebied als matig tot hoog kan worden ingeschat. De kans op het aantreffen van prehistorische vondsten is klein, aangezien het bodemprofiel tot op zekere diepte verstoord zal zijn door verploeging en ontbossing. De kans op het aantreffen van bodemsporen uit de (proto-) historische periode is echter reëel.

Ondanks dit potentieel heeft het proefsleuvenonderzoek maar drie archeologische sporen uit de Nieuwste tijd en geen archeologische vondsten opgeleverd (zie Deel 2: Verslag van resultaten, hoofdstuk 2). We schatten de kans op de aanwezigheid van een waardevol archeologisch bodemarchief dan ook als uiterst laag in.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *deel 2: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte*, kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden. Hierbij werd geconcludeerd dat het terrein machinaal zal afgegraven worden op een diepte tussen de 6 en de 12 m onder het maaiveld. Dit zou een complete vernietiging van het bodemarchief op het onderzoeksgebied impliceren in de zone waar bodemingrepen zullen plaatsvinden op de percelen die niet in een zone liggen waar geen erfgoed te verwachten valt.

1.4 Bepaling van de maatregelen

Op basis van het bureauonderzoek kan het potentieel op de aanwezigheid van archeologische waarden binnen het projectgebied als matig tot hoog worden ingeschat.

Het proefsleuvenonderzoek leverde daarentegen slechts drie archeologische sporen uit de Nieuwste tijd en geen archeologische vondsten op. Dit maakt dat het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied als uiterst laag kan worden ingeschat. Hetzelfde geldt voor de kans op kennisvermeerdering bij verder onderzoek, waardoor de kosten voor de uitvoer van verder onderzoek niet opwegen tegen de baten. Er zijn dan ook geen verdere maatregelen nodig.

BIBLIOGRAFIE

BOGEMANS F. (2005) *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, Kaartblad 2-8: Meerle – Turnhout*, Brussel.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 1.0.

DE CLERCQ W., BASTIAENS W., DEFORCE K., DESENDER K., ERVYNCK A., GELORINI V., HANECA K., LANGOHR R. EN VAN PETEGEM A. (2001) Waarderend en preventief archeologisch onderzoek op de Axxes-locatie te Merelbeke (prov. Oost-Vlaanderen): een grafheuvel uit de Bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse periode, *Archeologie in Vlaanderen* VIII, 123 – 164.

DE SADELEER S. & PLOMTEUX G. (2002) Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Antwerpen, Arrondissement Turnhout, Kanton Hoogstraten, *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen* 16N4, Brussel - Turnhout.

GHEYSEN K. & DE MULDER G. (2010) Een bronstijdgrafheuvel in de ruilverkaveling Merksplas (provincie Antwerpen, België), *Lunula. Archaeologia Protohistoricae* XVIII, p. 49-55.

HANECA, K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. EN ERVYNCK A. (2016) *Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie. (Onderzoeksrapport 48, OE)*, Brussel.

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

Websites:

<https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

<http://cai.onroerendergoed.be/>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

https://www.onroerendergoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

<https://geo.onroerendergoed.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/121654>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120755>

<https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/120751>

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.google.be/maps

<https://dov.vlaanderen.be>

